

Bijlage 3 Weidegangstudie**Adviesrapport voor**

Henk Mulder, Hargenweg 2 1871PJ SCHOORL

Weidegangadviseur

Linda Brouwer

Eigen adviseur

H. Jan Buitenweg

Datum adviesgesprek

17 Februari 2009

Algemene gegevens

Jullie hebben de Stichting Weidegang gevraagd om een advies uit te brengen ten aanzien van de (on)mogelijkheden van beweiding die zich voordoen bij een aanstaande bedrijfsverplaatsing. Het gaat om twee mogelijke locaties waar een nieuwe stal gebouwd zou worden voor melkkoeien met bijbehorend jongvee.

(Toekomst) visie en strategie van het bedrijf

Vanwege de beperkingen die de bebouwing van het dorp met zich meebrengt, is het de bedoeling het veehouderijbedrijf te verplaatsen naar een locatie waar het bedrijf voldoende perspectief heeft voor de lange termijn. Achterliggende gedachte is dat het huidige veehouderij bedrijf zich voldoende kan ontwikkelen om ook op lange termijn te kunnen blijven bestaan en zodoende het buitengebied kan blijven beheren.

Inzicht in echte vraag / probleem van de veehouder

Het probleem is echter dat de door u gewenste nieuwe locatie voor de gemeente niet de meest ideale plaats is. Zij ziet het bedrijf liever op een andere locatie. Om een goed oordeel te kunnen geven over de verschillen tussen de beide locaties die doorwerken in de bedrijfsvoering, is het advies van een deskundige gewenst.

In hoeverre wil hij beweiden?

Voor een duurzame bedrijfsvoering acht u het wenselijk dat er beweiding op het bedrijf plaats vindt. Dit werkt voor, zowel u als de burger (imago veehouderij), positief door op lange termijn. Het staat voor u dan ook niet ter discussie dat ook in de toekomst weidegang mogelijk moet blijven.

In hoeverre kan hij beweiden?

In beide opties van de bedrijfsverplaatsing is het mogelijk om weidegang toe te passen. In de ene optie (van de gemeente) tellen er echter een aantal handicaps mee:

- minder oppervlakte om koeien op te beweiden;

- langere looplijnen voor de koelen (is een nadeel voor bijv. melkrobot) kost extra tijd en arbeid en is dus niet duurzaam;
- ontsluiting via de openbare weg is nog niet gerealiseerd: voor aanvoer van bijv. veevoer, landbouwverkeer met brede en zware machines en afvoer van melk, zijn de eisen van de toevoerweg behoorlijk groter dan de huidige situatie is. Er zal een dijkverzwaring, verbreding en of extra ontsluiting nodig zijn naar de Hargerweg om ook de gronden aan deze weg te bereiken.

Hoofdprobleem

Om een goede afweging te maken tussen beide opties, kan met behulp van de 'Beweidingswijzer' van de Animal Science Group (ASG) een wetenschappelijke onderbouwing gevonden worden van de extra kosten die de handicaps met zich meebrengen.

Beschikbare opties

Een alternatieve oplossing zou een ruilverkaveling zijn, waarbij er ook op de door de gemeente gewenste locatie 40 hectare achter/rondom de stal aanwezig zou zijn. Daar deze hectares in gebruik zijn bij een andere veehouder (met voldoende toekomstperspectief) is dit geen haalbare oplossing.

Beweidingswijzer

De beweidingswijzer (terug te vinden als bijlage) geeft het verschil aan tussen enerzijds een bedrijf met 40 hectare te beweiden (de door u gewenste locatie) en anderzijds de door de gemeente gewenste locatie met 26 hectare te beweiden.

Op een bedrijf met een grotere huiskavel kunnen de koeien het gras zelf afgrazen. De koeien hebben dan max. 5 kg ds bijvoeding nodig (B4+5). Dit levert een behoorlijk financieel voordeel op ten opzichte van afmaaien en dan aan de koeien voeren. In de situatie met 26 ha te beweiden zal er 10 kg ds aan bijvoeding nodig zijn (B4+10).

Daarnaast speelt ook de verkaveling van de overgebleven hectares een rol: doordat er veel meer transportbewegingen plaats vinden (meer met trekkers en landbouwmachines over de weg) om gras naar huis te halen en de mest op het land te brengen, brengt dit extra overlast en kosten met zich mee.

Dit resulteert uiteindelijk in een financieel nadeel van ruim €19.000 per jaar.

Advies

Zonder dat ik de huidige financiële cijfers van het bedrijf heb gezien, kan ik zo wel aangeven dat de extra kosten van €19.000 per jaar voor geen enkele ondernemer financieel op te brengen zijn. Ook de ligging van de door de gemeente gewenste locatie is op lange termijn niet duurzaam: zelfs na een forse investering in de aanleg van een openbare weg (honderduizenden of een miljoen euro's?) blijft deze locatie ongunstig gezien de nabijgelegen veehouder(s) en de lange looplijnen voor de koelen. Als veehouder van de toekomst is het wenselijk dat er voldoende perspectief aanwezig is (lage kosten per kg melk is noodzakelijk

om veehouder te blijven).

Vervolgtraject

Gezien de verschillende factoren die meespelen bij de afweging, kan ik mij voorstellen dat er vanuit de gemeente nog vragen of onduidelijkheden zijn. Mocht er nog behoefte zijn aan een vervolgtraject, dan kunt u met mij contact opnemen.

In ieder geval veel succes bij het hele verplaatsingstraject!

Beweidingswijzer

Gevolgen van de wijziging in beweidingssysteem m.b.t. arbeid, economie, mestbeleid en milieu

Dit computerprogramma is in opdracht van LTO ontwikkeld door het Praktijkonderzoek van de Animal Sciences Group van Wageningen-UR. De ontwikkeling is gefinancierd door het Productschap Zuivel. Doel van het programma is het inzichtelijk maken voor een melkveehouder van de consequenties van een wijziging in het toegepaste beweidingssysteem in de zomermaanden.

Voor meer informatie over het programma kunt u contact opnemen met de projectleider

Het projectteam
Lelystad, september 2003

Leden projectteam:
Michel de Haan (projectleider)
Johan de Boer
Durk Durksz
Gertjan Holshof
Douwe ter Veer

Hier omschrijven

Bedrijf	Uitgangssituatie	Alternatief
Beweidingssysteem	B4 + 5	B4 + 10
Aantal automatische melksystemen	0	0
Aantal koeien	130	128
Melkquotum bedrijf(kg)	975000	975000
Melkquotum per hectare (kg)	15476	15476
Grondsoort	Zand, humeus dek > 30 cm	Zand, humeus dek > 30 cm
Grondwatertrap	II*	II*
Gewenste N-jaargift (kg/ha)	150	150
Oppervlakte grasland totaal (ha)	63.0	63.0
Oppervlakte maisland (ha)	0.0	0.0
Maaien in loonwerk	Alles	Alles
Loonwerktaarif maaien (euro/ha)	50.0	50.0
Loonwerktaarif inkuilen gras (euro/ha)	120.0	140.0
Mestuitrijden in loonwerk	Alles	Alles
Loonwerktaarif mestuitrijden (euro/kuub)	4.0	5.0
Tarief voor arbeid (euro/uur)	20.0	20.0
Tarief voor mestafzet (euro/kuub)	8.0	8.0
Jaartal van mestwetgeving	2009	2009

Resultaten alternatief t.o.v. de uitgangssituatie (afgerond)

Arbeid	Per bedrijf	Per 100 kg melk	
Totaal arbeid	0 %	0.00	euro
Graslandwerkzaamheden	+ 16 %	+ 0.10	euro
Overige werkzaamheden	- 1 %	- 0.10	euro
Economie	Per bedrijf	Per 100 kg melk	
Netto voerkosten	- 200 euro	0.00	euro
+ Kosten vee en gewas	- 100 euro	0.00	euro
+ Kosten loonwerk	+ 18000 euro	+ 1.80	euro
+ Vaste kosten	+ 1800 euro	+ 0.20	euro
+ Arbeidskosten	- 100 euro	0.00	euro
Extra kosten (incl. arbeid)	+ 19400 euro	+ 2.00	euro
Extra kosten (excl. arbeid)	+ 19500 euro	+ 2.00	euro
Mestbeleid en milieu	Per bedrijf		
Plaatsingsruimte dierlijke mest N	0 kg/ha		
Mestafvoer	- 51 kuub		
Aanvoerruimte kunstmest N	0 kg/ha		
Aanvoerruimte kunstmest P2O5	0 kg/ha		
Stikstofjaargift grasland (werkzame N)	0 kg/ha		
Werkelijk N-overschot	- 8 kg/ha		